

22-05-2017

Til Børne- og Ungdomsudvalget

Sagsnr.
2017-0218473

Notat om rapport fra Rådet for Børns Læring 2017

Dokumentnr.
2017-0218473-1

Formandskabet for Rådet for Børns Læring offentliggjorde den 27. februar 2017 deres beretning med anbefalinger på 0 – 18 årsområdet. Rapporten er vedlagt som bilag til dette notat.

Sagsbehandler
Asger Hermansen

Det helt overordnede budskab fra rådet er, at dagtilbud og skoler i de kommende år, via en fokuseret indsats, bør yde et markant større bidrag til at mindske læringsuligheden blandt børn i Danmark. Behovet begrundes bl.a. med de seneste resultater i de internationale undersøgelser PISA og TIMMS.

I 2016 kom der nye resultater fra PISA og TIMSS, og PISA Etnisk i 2017, der alle tre måler faglige kundskaber i skolen. De giver en indikation af læringsuligheden i Danmark sammenlignet med andre lande. For Danmark kan der faktisk spores en vis fremgang, og vi klarer os bedre end OECD-gennemsnittet. Men elevernes socioøkonomiske status har, også i Danmark, fortsat væsentlig betydning for, hvordan eleverne klarer sig i skolen. Samtidig fremgår det, at det ikke er lykkedes at reducere andelen af meget svage læsere i skolen, og at elever med anden etnisk baggrund end dansk klarer sig signifikant dårligere end etnisk danske elever.

Beretningen i en københavnsk kontekst

Ovennævnte nationale resultater kan genfindes i resultaterne for eleverne i Københavns Kommune. BUU har senest i forbindelse med budgetseminaret i februar 2017 fået præsenteret de københavnske resultater, herunder den positive fremgang bl.a. tosprogede elever, som dog fortsat ligger markant under de etsprogede.

Anbefalingerne peger generelt, f.s.v.a. indsatser mv., som kommunerne bør iværksætte, i den retning, som København også bevæger sig. Således peger formandskabet på betydningen af tidlig indsats, praksisnær support, fokus på inkluderende læringsmiljøer og øget samarbejde mellem faggrupper og mellem forvaltninger.

Beretningen har tre hovedafsnit, som kort beskrives nedenfor.

Fokus på læringsulighed

Tilegnelse af nye færdigheder og kompetencer bygger hele tiden oven på det, man har lært før. Derfor er det svært at rette op på læringsuligheden, når barnet først er startet i skole. Det, der sker – eller ikke sker – i de tidligste leveår, sætter varige spor.

Formandskabet peger i forlængelse heraf på, at der findes to typer læringsulighed – en generel, som kan håndteres indenfor daginstitutionernes og skolernes almindelige rammer og en ulighed, som de særligt udsatte børn har, som rækker ud over læringsuligheden.

Stærke læringsmiljøer

Dagtilbud

Formandskabet peger på pædagoguddannelsen og –efteruddannelsen i højere grad skal styrke pædagogers kompetencer til at skabe gode læringsmiljøer og til at håndtere udsatte børn og deres familier

Formandskabet anbefaler også, at der etableres et fagligt selskab for pædagoger, som bl.a. kan styrke en fælles professionsbevidsthed, fx om, hvad kvalitet er, og hvordan man udvikler den.

Desuden skal kommunerne sikre en social fordeling af ressourcer til de mest udsatte dagtilbud.

Og sluttelig anbefales det, at der udvikles en national uddannelse for dagtilbudsledere, som kan fremme gode læringsmiljøer ved at sætte ledelsen i stand til at understøtte, sætte retning for og udvikle fagligheden i dagtilbuddenes dagligdag.

Skole

På skoleområdet anbefales det, at man drøfter, hvordan man fremadrettet kan sikre, at kompetenceudviklingen bliver praksisnær og lokalt forankret på de enkelte skoler, og at der kommer fokus på klasseledelse, undervisningsdifferentiering, feedback mv., der kan styrke læringsmiljøet.

Formandskabet peger også på, at der kommer et større fokus på at udvikle og styrke lærerprofessionen i Danmark via et samarbejde mellem DLF, KL, Undervisningsministeriet og professionshøjskolerne, som bl.a. skal identificere modeller for udviklingen af lærernes kompetencer og styrke systematisk viden om undervisningsdifferentiering i praksis.

De to sidste anbefalinger er identiske med dem på dagtilbud – prioritering af midler til skoler med udsatte elever og en styrkelse af deres pædagogiske ledelse.

Ny form for forældreinddragelse

Det fremgår af beretningen, at inddragelse af forældre i både dagtilbud og skole er afgørende, hvis læringsuligheden blandt børn skal reduceres. Med en målrettet indsats kan det faktisk lade sig gøre at styrke læringsmiljøet i de hjem, hvor det er svagt. Men det kræver en justering i den måde, man tænker forældreinddragelse på.

For ud over det mere formelle samarbejde, som bl.a. sker i forældre- og skolebestyrelsen, er der behov for, at forældresamarbejdet i højere grad er centreret om at støtte forældrene i at skabe gode læringsmiljøer i hjemmet. Og pædagoger og lærere skal i højere grad vejlede forældre i forhold til, hvordan de bedst støtter deres børns læring.

Det er formandskabets vurdering, at der er et kæmpe potentiale i at styrke læringsmiljøerne i hjemmet i forhold til at mindske læringsuligheden.

De udsatte børn

I forhold til særligt udsatte familier er der behov for et mere forpligtende og målrettet samarbejde. Der skal sættes ekstra tidligt ind med fokus på læringsdimensionen for nye forældre – allerede mens mødrene er gravide. Det handler om at bruge alle de berøringsflader, der er. I beretningen nævnes bl.a. Københavns arbejde med tidlig opsporing.

Formandskabet anbefaler, at professionshøjskolerne m.fl. styrker lærere og pædagogers kompetencer i at kunne vejlede og samarbejde med forældre om at udvikle stimulerende læringsmiljøer i hjemmet.

På nationalt niveau opfordres børne- og socialministeren og undervisningsministeren til at tage initiativ til en systematisk kortlægning af eksisterende kommunale indsatser med fokus på at styrke læringsmiljøet i hjemmet.

Kommunerne opfordres til at arbejde på tværs af sektorer og forvaltninger – på tværs af sundhed, social, beskæftigelse og uddannelse – for at styrke de udsatte familiers samlede ressourcer og læringsmiljøet i hjemmet. I sammenhæng hermed opfordres ministerier og kommuner til at undersøge og udvikle forsøg med konkrete samarbejder på tværs af relevante myndigheder og forvaltninger om at styrke læringsmiljøet i hjemmet for de mest udsatte.